

יבמות מג: (המשנה) עד מד: (ש 3 מהסוף)

ביאורי מושגים
 פסולי כהונה: התורה אסרה לכהן להתחתן עם אישה זונה וחללה... ואישה גרושה מאישה. חכמים (יבמות סא:): נחלקו מהי אישה זונה (אחת הדעות היא שזונה היא מה שאנו מכנים זונה) הדעה המקובלת היא שזונה היא אישה שנבעלה למישהו שהיא אסורה עליו או לגוי (אישה שנבעלה לגוי – אסורה לכהן).

המשנה

כמה נשים שנפלו לייבום

אם הן היו נשואות לאחים שונים: מותר לאחד לייבם את כולן,

אם הן היו נשואות לאח אחד: ייבום או חליצה של אישה אחת פוטר את שאר הנשים. (ואם אחת הנשים פסולה - אם חולץ חולץ לה)

ובתנאי שיש לו את האמצעים לישא את כולן (אחרת חובה על ב"ד להמליץ לו שלא לייבם את כולן) ובתנאי שלא ייבם יותר מ- 4 נשים (כדי שיהיה לו פנאי מספיק לכל אחת)

מכאן למדנו כלל חשוב: 'לא ישפוך אדם את מי בורו ואחרים צריכים להם'

מניין שלא ניתן לייבם אישה אחת ולחלוץ לשניה:
 'אם לא יבנה את בית אחת - ניתן לחלוץ רק במקרה שבו אם רצה יכול לייבם.'
 מניין שיש מצווה לייבם גם כשיש שתי נשים ומעלה:
 'יבמתו' - 'יבמתו' - ריבוי

מניין שניתן לייבם רק אישה אחת:
 'לא יבנה את בית אחת' - בונים רק בית אחד
 מניין שניתן לחלוץ רק לאישה אחת:
 'בית חלוצה הנצלה' - חולצים רק לבית אחד,

המשנה

מעמד הולד בנישואי איסור

המחזיר גרושתו או חלוצתו (איסור לאו): ר"ע: הולד ממזר, חכמים: הולד כשר

הנושא קרובת חלוצתו (מח' מה תוקף האיסור): ר"ע: הולד ממזר, חכמים: הולד כשר

הנושא קרובת גרושתו (איסור כרת): כולם: הולד ממזר

בניגוד לדעה המקובלת (לפיה קרובת חלוצה אסורה מדרבנן) ר"ע סבר שאיסור קרובת חלוצה הינו מהתורה ('בית חלוצה הנצלה' - חלוצתו נחשבת ביתו)

בתחילה הגמרא ניסתה לשנות את הגירסא בגמרא - אולם לא נמצא לשינוי הגירסא הזאת ביסוס

שיטת ר' יוסף בשם ר' שמעון (בנו של רבי)

אפשרות א' - נדחתה:

גם שמעון התיימני שמתיר איסורי לאו לקהל - אוסר אותם לכהונה (ק"ו מאלמנה שאיסורה מצומצם לכה"ג - ובכל זאת בתה פסולה לכהונה)

דחיה: לא ניתן ללמוד ק"ו מאלמנה שהרי אלמנה - היא עצמה מתחללת (בניגוד למחזיר גרושתו שאינה מתחללת בביאה זו)

אפשרות ב':

גם ר' יהושע שמתיר איסורי כרת לקהל - אוסר אותם לכהונה (ק"ו מאלמנה שאיסורה מצומצם לכה"ג - ובכל זאת בתה פסולה לכהונה)

באיסורי כרת האישה עצמה מתחללת מהביאה ונפסלת לכהונה (ולכן אין לפרוך את הק"ו מאלמנה)